Raadsvoorstel: Z/24/780262/D-941767
Onderwerp: **Septembercirculaire gemeentefonds 2024**

Datum: 5 november 2024
Portefeuillehouder: Marjo Molengraaf
I&O: N.v.t.
B&A / Raadsvergadering: 28 november 2024
Opsteller: Bruggen-van der Ham, Anja van
Geeft voorstel begrotingswijziging: Ja

Onderwerp:

Septembercirculaire gemeentefonds 2024

Voorstel:

Wij stellen u voor:
1. De effecten van de septembercirculaire 2024 te verwerken in een begrotingswijziging en daarbij:
   a. Het negatieve resultaat 2024 van € 850.000 ten laste te brengen van het begrotingssaldo 2024;
   b. De financiële middelen met een specifieke bestemming voor 2024-2028 te verrekenen op de verschillende beleidsterreinen.

Aanleiding:

De gevolgen van de Miljoenennota zijn verwerkt in de septembercirculaire.

Beoogd effect:

De raad te informeren over de gevolgen van de septembercirculaire 2024 en de raad een besluit te laten nemen over de bestemming van het saldo 2024 en het oormerken van budgetten 2025 t/m 2028.

Argumenten:

1.1 De septembercirculaire bevat belangrijke informatie die van invloed is op de financiële positie van onze gemeente.
Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft op 17 september 2024 de septembercirculaire gemeentefonds uitgebracht. De hierin opgenomen ontwikkelingen bepalen in belangrijke mate de financiële ruimte van de gemeente, aangezien het gemeentefonds de grootste inkomstenbron van de gemeente is. Op 4 oktober 2024 is er bericht ontvangen van het ministerie van BZK dat de accresberekening 2025-2028 in de septembercirculaire onjuist was. Deze positieve bijstelling is alsnog verwerkt in de septembercirculaire.

1.2 De raad heeft het budgetrecht. Het is aan de raad om besluiten te nemen over de financiële uitkomsten van deze circulaire.
Deze circulaire laat voor de jaren 2024 en verder voor Gorinchem het volgende financiële beeld zien:

2024 € 850.000 N
2025 € 229.000 V*
2026 € 675.000 N*
2027 € 690.000 N*
2028 € 568.000 N*

*Deze financiële gevolgen zijn verwerkt in de inleiding van de begroting 2025 en de 1e wijziging op de begroting 2025. In deze 1e wijziging zijn ook de bijstellingen van 4 oktober j.l. verwerkt. De bijstellingen waren respectievelijk voor 2025 € 111.000, 2026 € 194.000, 2027 € 294.000 en voor 2028 € 411.000.
U bent hierover door middel van raadsinformatiebrief Z/24/778369 D-945854 d.d. 23 oktober 2024 reeds geïnformeerd.

De volgende tabel met de aangepaste saldi van de begroting 2025-2028 is overgenomen uit de betreffende raadsinformatiebrief:

Begrotingssaldo (bedragen x € 1.000; - = nadeel)	2025	2026	2027	2028
Algemene uitkering / septembercirculaire gemeentefonds	118	-869	-984	-978
Meerjarenbegroting inclusief wijzigingsvoorstellen	**582**	**311**	**-166**	**584**
Nagekomen bijstelling door het Rijk van de septembercirculaire	111	194	294	411
Meerjarenbegroting inclusief nagekomen bijstelling	**693**	**505**	**128**	**995**

Het Rijk stelt met deze circulaire ook (extra) financiële middelen beschikbaar voor de uitvoering van specifieke doeleinden en taken. We stellen voor om deze bedragen voor 2024 tot en met 2028 te verrekenen op de betreffende beleidsterreinen. Deze verrekeningen hebben géén financieel effect op het begrotingssaldo. Onderstaand geven wij u inzicht in alle specifieke doeleinden en taken waarvoor het Rijk ons in deze circulaire middelen beschikbaar stelt:

		2024	2025	2026	2027	2028
	Decentralisatie-uitkeringen:					
1	Alleenverdienersproblematiek	68.000				
2	Wet betaalbare huur	31.000	46.000	39.000	22.000	17.000
3	Faciliteitenbesluit opvangcentra	68.000				
4	Toekomstbestendig maken energiebeleid	371.000	371.000			
5	Openbare bibliotheken		114.000	114.000		
	Overige:					
6	Participatie		73.000	74.000	74.000	73.000
6	Loonkostensubsidie	194.000	194.000	187.000	189.000	188.000
7	Wet op de lijkbezorging			7.000	7.000	7.000
8	Hervormingsagenda Jeugd			1.154.000	1.148.000	1.152.000
9	Kinderopvang Sociaal Medische indicatie		11.000	11.000	11.000	11.000
10	Kwaliteitseisen kinderopvang	2.000	4.000			
11	Salarissen		132.000	132000	132000	132000
	Totaal oormerkingen	734.000	945.000	1.718.000	1.583.000	1.580.000
	+ is voordeel					
	- is nadeel					

1. We ontvangen eenmalig een bedrag om ondersteuning te bieden aan huishoudens die als gevolg van de alleenverdienersproblematiek in 2023 en 2024 onder het bestaansminimum uitkomen te compenseren. Deze regeling wordt door Avres uitgevoerd.
2. Met de Wet betaalbare huur wordt de op 1 juli 2023 in werking getreden Wet goed verhuurderschap gewijzigd. Daarmee krijgt de gemeente de bevoegdheid om toezicht te houden en handhaven op te treden op de diverse onderdelen van de wet. Voor de komende jaren ontvangt de gemeente hiervoor een vergoeding.
3. In het faciliteitenbesluit is geregeld dat aan gemeente die een opvangcentrum voor asielzoekers hebben jaarlijks een uitkering wordt verstrekt dat gebaseerd is op het aantal permanent bezette capaciteitsplaatsen.
4. Voor het toekomstbestendig maken energiebeleid zijn voor 2024 en 2025 extra middelen toegekend. De gemeente wordt hierdoor in staat gesteld om ca 3 fte per (RES-)regio aan te nemen.
5. Vanaf 2025 geldt een wettelijke zorgplicht voor gemeenten voor het versterken van het lokale bibliotheekstelsel. Vooruitlopend op een structurele bijdrage via het gemeentefonds ontvangen we nu voor 2025 en 2026 een bijdrage.
6. De integratie-regeling Participatie voor Wsw en beschut werk is geactualiseerd. Ook zijn de aantallen voor de loonkostensubsidie aangepast. Deze regelingen worden door Avres uitgevoerd.
7. De inwerkingtreding van het wetsvoorstel van de modernisering van de Wet op de lijkbezorging is voorzien op 1 januari 2026. Ten behoeve van de financiering van de uitbreiding van taken van de gemeentelijke lijkschouwer ontvangen we vanaf 2026 een bijdrage.
8. Het kabinet Rutte IV had besloten om te besparen op jeugdzorg. Deze besparing (oplopend tot € 511

miljoen in 2027) was in mindering gebracht op de middelen voor jeugdzorg op de aanvullende post van het ministerie van Financiën. Het nieuwe kabinet Schoof kiest ervoor om deze besparing te laten vervallen. Het gaat om € 500 miljoen in 2026 en € 511 miljoen vanaf 2027. Voor Gorinchem betekent dit voor de jaren 2026 en verder ruim € 1,1 miljoen. Deze bedragen zullen we nu verrekenen met de taakstelling van de hervormingsagenda Jeugd. De bijdragen van het Rijk waren eerder nog niet definitief maar conform de voorschriften hadden we deze al opgenomen in de berekening van het gemeentefonds.
9. De Sociaal Medische Indicatie (SMI) is een gemeentelijke regeling om gezinnen die geen recht hebben op Kinderopvangtoeslag, maar ook niet in staat zijn de zorg voor hun kinderen volledig te dragen vanwege sociale of medische problematiek, een vergoeding te kunnen bieden voor het gebruik van kinderopvang. Het budget voor SMI wordt vanaf 2025 jaarlijks verhoogd.
10. Om de kosten van implementatie van nieuwe regelgeving voor het toezicht en handhaving aanpassing kwaliteitseisen kinderopvang bij gemeenten uit te kunnen voeren wordt de bijdrage voor 2024 en 2025 verhoogd.
11. Om de gevolgen van de CAO onderhandelingen op te kunnen vangen wordt hiervoor voor 2025 en verder een bedrag gereserveerd.

Risico's:

Bij de uitwerking van de septembercirculaire 2024 houden wij er rekening mee dat Gorinchem in 2026 en volgende jaren nog kan rekenen op een bijdrage van het Rijk. Dit in het kader van de nadere uitwerking van de hervormingsagenda Jeugd. In de circulaire is deze bijdrage nog niet verwerkt maar in de circulaire wordt wel aangegeven dat het Rijk hiervoor nog geld gereserveerd heeft. Wij hebben een globale inschatting gemaakt op basis van informatie die is opgevraagd. Voorlopig gaan we uit van € 620.000 in 2026, € 461.000 in 2027 en voor 2028 en verder € 546.000. De definitieve bijdragen van het Rijk kunnen afwijken, zowel in positieve- als in negatieven zin. Bij de uitwerking van volgende circulaires zullen wij hierover informeren.

Financiën:

Het negatieve financiële effect van € 850.000 voor 2024 en de mutaties met een specifieke bestemming voor 2024-2028 zullen worden verwerkt middels een begrotingswijziging. Het negatieve resultaat van 2024 zal ten laste worden gebracht van het begrotingssaldo.
Zoals gebruikelijk wordt voorgesteld de middelen met een specifieke bestemming die zijn toegekend voor de jaren 2024-2028 te verrekenen met de desbetreffende budgetten op de verschillende beleidsterreinen. Deze verrekeningen hebben geen financieel effect op het begrotingssaldo 2025-2028. Daar waar deze circulaire wel sprake is van een financieel effect op het begrotingssaldo in de jaren 2025 en volgende is hiervoor gekozen om deze gevolgen te verwerken in de financiële inleiding van de begroting 2025 en de eerste wijziging op de begroting 2025.
In de septembercirculaire is een voorschot ontvangen op de verwachte onderschrijding van het BTW-Compensatiefonds (BCF) van 2024, in de meicirculaire van 2025 volgt de afrekening.
In de septembercirculaire is een taakmutatie opgenomen voor Indexatie Wmo demografie voor 2026-2029. Omdat in de PPN 2025 voor Begeleiding individueel en dagbesteding voor de jaren 2025-2029 extra geld is opgenomen oormerken we de bedragen van de taakmutaties nu niet.

Participatie:

N.v.t.

Communicatie:

Als de bijstelling voor de geoormerkte budgetten van invloed is op de uitvoerende partijen (zoals Avres en DG&J) worden zij geïnformeerd over de gevolgen van deze bijstelling.

Duurzaamheid:

N.v.t.

Vervolgproces:

N.v.t.
Bijlagen:
Septembercirculaire gemeentefonds 2024
Burgemeester en wethouders van Gorinchem, de secretaris, de burgemeester,

Raadsbesluit

De gemeenteraad van Gorinchem,

Gelet op het raadsvoorstel van het college d.d. 5 november 2024
Gelet op de wettelijke bepalingen

Besluit:

1. De effecten van de septembercirculaire 2024 te verwerken in een begrotingswijziging en daarbij:
    a. Het negatieve resultaat 2024 van € 850.000 ten laste te brengen van het begrotingssaldo 2024;
    b. De financiële middelen met een specifieke bestemming voor 2024-2028 te verrekenen op de verschillende beleidsterreinen.

Aldus besloten in de raadsvergadering van 28 november 2024

Griffier, Voorzitter,